

ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Trnavská cesta 52
P.O.BOX 45
826 45 Bratislava

Bratislava, 30.03.2020
OE/791/86973/2020

Usmernenie hlavného hygienika Slovenskej republiky v súvislosti s ochorením COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2

(šiesta aktualizácia)

1. Charakteristika ochorenia

Akútny respiračný syndróm spôsobuje koronavírus SARS-CoV-2 z čeľade *Coronaviridae*, ktorý patrí medzi betakoronavírusy, kam sa zaraďujú aj koronavírusy SARS-CoV a MERS-CoV, ale vykazuje od nich genetickú odlišnosť. Ochorenie sa prejavuje najmä kašľom, dýchavičnosťou, telesnou teplotou nad 38 °C, zápalom pľúc a v prípade komplikácií môže skončiť úmrtím. Inkubačný čas je 2 až 14 dní. Koronavírus SARS-CoV-2 sa prenáša z človeka na človeka.

Aktuálna epidemiologická situácia vo výskyte ochorení COVID-19 je uvedená na webovej stránke <https://www.ecdc.europa.eu/en/geographical-distribution-2019-ncov-cases>.

2. Definícia prípadu

2.1 Suspektný prípad (osoba podozrivá z ochorenia) vyžadujúci si laboratórnu diagnostiku (nehlási sa na európskej úrovni) je:

1) Pacient s akútnou infekciou dýchacích ciest (náhly nástup aspoň jedného z nasledujúcich symptómov: kašeľ, telesná teplota nad 38 °C, dýchavičnosť) a bez inej etiológie, ktorá by plne vysvetľovala klinický obraz a s anamnézou cestovania alebo pobytu v krajine / oblasti s lokálnym prenosom alebo prenosom v komunite* počas 14 dní pred objavením sa symptómov

alebo

2) pacient s akútnym respiračným ochorením, ktorý bol v posledných 14 dňoch pred objavením sa symptómov v úzkom kontakte s potvrdeným alebo pravdepodobným prípadom COVID-19

alebo

3) pacient so závažnou akútnou respiračnou infekciou (horúčka a aspoň jeden príznak respiračného ochorenia (napr. kašeľ, horúčka, dýchavičnosť) a vyžadujúci hospitalizáciu (SARI) a bez ďalšej etiológie, ktorá by plne vysvetľovala klinický obraz

* podľa klasifikácie WHO denné aktualizované hlásenia o výskyte ochorenia (COVID-2019) na <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/situation-reports/>

alebo

4) pacient, ktorý je v domácej izolácii, u ktorého pretrváva telesná teplota nad 38 °C štyri a viac dní a nemá cestovateľskú anamnézu ani nebol v úzkom kontakte s potvrdeným alebo pravdepodobným prípadom COVID-19

alebo

5) pacient, ktorý je v domácej izolácii a má príznaky respiračného ochorenia a vek nad 65 rokov.

Po hlásení lokálneho prenosu alebo prenosu v komunite v krajine alebo oblasti sa za suspektné prípady považujú všetci pacienti, ktorí majú príznaky akútnej respiračnej infekcie potvrdené VLD / VLDD alebo na APS (Ambulancia pohotovostnej služby).

Pravdepodobný prípad

Podozrenie na prípad, u ktorého je testovanie na vírus spôsobujúci ochorenie COVID-19 nejednoznačné (podľa výsledkov testov oznámených laboratóriom), alebo u ktorého bolo testovanie na pan-koronavírusové ochorenia pozitívne.

Potvrdený prípad

Osoba s laboratórnym potvrdením vírusu spôsobujúceho ochorenie COVID-19, bez ohľadu na klinické príznaky a symptómy.

3. Definícia osôb v kontakte (osôb podozrivých z nákazy)

Za osobu v kontakte sa považuje osoba bez symptómov ochorenia, ktorá bola alebo mohla byť v kontakte s pravdepodobným alebo potvrdeným prípadom ochorenia COVID-19. Miera rizika infekcie závisí od úrovne expozície.

3.1 Osoba v úzkom kontakte (vysoké riziko expozície):

Za osobu v úzkom kontakte s pravdepodobným alebo potvrdeným prípadom ochorenia COVID-19 sa považuje:

- Osoba žijúca v rovnakej domácnosti ako prípad s ochorením COVID-19.
- Osoba, ktorá bola v priamom fyzickom kontakte s prípadom ochorenia COVID-19 (napr. podaním rúk).
- Osoba, ktorá má nechránený priamy kontakt s infekčnými sekrétmi osoby s ochorením COVID-19 (napr. kašlaním, dotykom použitých papierových vreckoviek).
- Osoba, ktorá mala úzky kontakt s prípadom COVID-19 do 2 metrov a dlhší ako 15 minút.
- Osoba, ktorá bola v uzavretom priestore (napr. učebňa, zasadacia miestnosť, čakáreň atď.) s prípadom COVID-19 najmenej 15 minút a vo vzdialenosti menšej ako 2 metre.
- Zdravotnícky pracovník alebo iná osoba poskytujúca priamu starostlivosť o prípad COVID-19 alebo laboratórni pracovníci, ktorí manipulujú so vzorkami prípadu COVID-19 bez odporúčaných OOPP alebo s možným porušením OOPP.
- Osoba v lietadle sediaci v rámci dvoch sedadiel (v ľubovoľnom smere) od prípadu COVID-19, spolucestujúci alebo osoby poskytujúce starostlivosť a členovia posádky slúžiaci v časti lietadla, v ktorej sedel prípad (ak je závažnosť príznakov alebo pohyb prípadu naznačuje rozsiahlejšiu expozíciu, cestujúci sediaci v celej časti alebo všetci cestujúci v lietadle sa môžu považovať za osoby v úzkom kontakte).

3.2 Osoba v bežnom kontakte (nízke riziko expozície):

Za osobu v bežnom kontakte s pravdepodobným alebo potvrdeným prípadom ochorenia COVID-19 sa považuje:

- osoba, ktorá bola v uzavretom priestore s prípadom COVID-19 menej ako 15 minút alebo bola vzdialená viac ako 2 metre,
- osoba, ktorá bola v priamom kontakte (tvárou v tvár) s prípadom COVID-19 menej ako 15 minút a bola vzdialená menej ako 2 metre,
- osoba, ktorá cestovala spolu s prípadom COVID-19 akýmkoľvek spôsobom prepravy.

3.3 Kritériá laboratórneho testovania osôb:

Každá osoba, ktorá spĺňa kritériá suspektného prípadu, by mala byť laboratórne vyšetrená na koronavírus SARS-CoV-2 ako súčasť aktívneho vyhľadávania prípadu. [Špecifické skupiny indikované na testovanie podrobnejšie určuje klinický protokol pre testovanie vydaný Národným Krízovým klinickým tímom \(NaKriKT\) na webovej stránke MZSR a \[www.standardnepostupy.sk\]\(http://www.standardnepostupy.sk\).](#)

4. Pravdepodobné miesta zistenia suspektného, pravdepodobného alebo potvrdeného prípadu ochorenia COVID-19:

4.1 Ambulancia všeobecného lekára, centrálné prijímacie oddelenie (CPO), iné oddelenia zdravotníckeho zariadenia rezortu zdravotníctva, zdravotnícke zariadenia iných rezortov

Všeobecný lekár, lekár CPO, resp. lekár iného oddelenia (ďalej len „lekár“) na základe pozitívnych, klinických a anamnestických epidemiologických údajov vysloví podozrenie z ochorenia COVID-19:

- poskytne pacientovi tvárovú rúšku, ak je potrebné, poskytne pacientovi prostriedky na dodržiavanie respiračnej hygieny (papierové vreckovky) a zabezpečí ich bezpečnú likvidáciu, izoluje pacienta od ostatných pacientov v čakárni, vyšetrí pacienta v samostatnej miestnosti, pri vyšetrowaní dodržiava bezpečnostné opatrenia ako pri kvapôčkovej nákaze (hygiena rúk, používanie osobných ochranných pracovných pomôcok - respirátor FFP2 / FFP3, ochrana očí, plášť, rukavice). Po odoslaní pacienta vykoná dezinfekciu povrchov virucidnými dezinfekčnými prostriedkami.
- lekár kontaktuje Krajské operačné stredisko záchranej zdravotnej služby (KOS ZZS) za účelom odoslania pacienta na územne príslušné infektologické pracovisko,
- hlási telefonicky výskyt takéhoto podozrenia z ochorenia COVID-19 regionálnemu hygienikovi územne príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ) za účelom epidemiologického vyšetrowania a zabezpečenia kontaktov.

KOS ZZS:

- oznámi telefonicky transport osoby podozrivej z ochorenia COVID-19 príslušnému infektologickému pracovisku,
- zabezpečí transport prostredníctvom poskytovateľa záchranej zdravotnej služby.

Poskytovateľ záchranej zdravotnej služby:

- preberie pacienta,
- skontroluje resp. poskytne pacientovi tvárovú rúšku, ak je potrebné poskytne pacientovi prostriedky na dodržiavanie respiračnej hygieny a zabezpečí ich bezpečnú likvidáciu,
- pri transporte pacienta personál dodržiava štandardné bezpečnostné opatrenia ako pri kvapôčkovej nákaze (hygiena rúk, používanie osobných ochranných pracovných pomôcok: respirátor FFP2, ochrana očí, plášť, rukavice). Po odovzdaní pacienta vykoná dezinfekciu povrchov vozidla virucidnými dezinfekčnými prostriedkami.
- ak odoberá klinickú vzorku od pacienta v domácej izolácii personál dodržiava štandardné bezpečnostné opatrenia ako pri kvapôčkovej nákaze (hygiena rúk, používanie osobných ochranných pracovných pomôcok: respirátor FFP2 / FFP3, štít alebo chirurgická maska, ak sa používa FFP3 respirátor s výdychovým filtrom, ochrana očí, plášť, rukavice).
Postup pri použití OOP bude podrobnejšie určený klinickým protokolom, ktorý vydá uverejní NaKriKT na webovej stránke MZSR a www.standardnepostupy.sk.

Pri podozrení na akútny respiračný syndróm spôsobený koronavírusom SARS-CoV-2 poskytovanie ústavnej zdravotnej starostlivosti zabezpečujú zdravotnícke zariadenia uvedené v prílohe 1.

Infektologické pracovisko:

- **umiestní pacienta vo vyčlenenej izbe / expektačnej miestnosti** a poskytne mu zdravotnú starostlivosť,
- lekár infektologického pracoviska po dôkladnom zhodnotení klinických a epidemiologických údajov vysloví dôvodné podozrenie z ochorenia COVID-19 a rozhodne o potrebe vykonania laboratórnej diagnostiky,
- zabezpečí transport biologického materiálu podľa prílohy 6,

- pri vyšetovaní dodržiava štandardné bezpečnostné opatrenia ako pri kvapôčkovej nákaze (hygiena rúk, používanie osobných ochranných pracovných pomôcok: respirátor FFP3 ak je s výdychovým filtrom, je potrebný prekrytie chirurgickým rúškom alebo štítom, ochrana očí, rukavice, plášť, dezinfekcia prostriedkami s plným virucídnym účinkom),
- pri vykonávaní postupov vytvárajúcich aerosól (tracheálna intubácia, bronchoalveolárny výplach a iné diagnostické postupy dýchacích ciest) personál používa respirátor FFP2 / FFP3, dobre priliehajúcu ochranu očí, rukavice, nepremokavý ochranný plášť s dlhým rukávom, návleky na obuv,
- dopravu pacientov po prepustení z hospitalizácie a pacientov, ktorí boli vyšetrení ale neboli hospitalizovaní, zabezpečuje zariadenie ústavnej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom poskytovateľov dopravnej zdravotnej služby (DZS).

Územne príslušný regionálny hygienik RÚVZ podľa miesta zistenia nákazy:

- zabezpečí epidemiologické vyšetovanie a identifikáciu, zoznam kontaktov a klasifikáciu kontaktov, ktorí boli vystavení vysokému riziku expozície (blízky kontakt) alebo nízkemu riziku expozície (bežný kontakt),
- zabezpečí nariadenie a vykonávanie protiepidemických opatrení u týchto osôb (viď časť 6. Protiepidemické opatrenia pre osoby v kontakte s prípadom COVID-19),
- oznámi vzniknutú udalosť a vykonané opatrenia hlavnému hygienikovi Slovenskej republiky.

4.2 Miesta vstupu podľa medzinárodných zdravotných predpisov (IHR, WHO) - Letisko M. R. Štefánika v Bratislave, Cestný hraničný priechod Vyšné Nemecké, Železničná stanica Čierna nad Tisou.

Ak sa zistí suspektný, pravdepodobný alebo potvrdený prípad ochorenia COVID-19 na miestach vstupu do SR:

- zodpovedná osoba (vedúci zmeny, službukonajúca osoba a pod.) zistí prvotné anamnestické epidemiologické údaje od takejto osoby a ihneď získané údaje oznámi príslušnému regionálnemu hygienikovi rezortu,
- zodpovedná osoba poskytne pacientovi tvárovú rúšku, ak je potrebné, poskytne pacientovi prostriedky na dodržiavanie respiračnej hygieny a zabezpečí ich bezpečnú likvidáciu. Oddelí pacienta od ostatných osôb v priestore do prevzatia pacienta na transport na infektologické pracovisko. Po odoslaní pacienta vykoná dezinfekciu povrchov virucídnymi dezinfekčnými prostriedkami.

Príslušný regionálny hygienik rezortu:

- ak príslušný regionálny hygienik rezortu potvrdí podozrenie z ochorenia COVID-19, kontaktuje KOS ZZS za účelom odoslania pacienta na príslušné infektologické pracovisko, ktoré zabezpečí transport prostredníctvom poskytovateľa záchranej zdravotnej služby na územne príslušné infektologické pracovisko,
- informuje o situácii vedúceho hygienika rezortu,
- informuje o situácii regionálneho hygienika územne príslušného RÚVZ podľa miesta zistenia nákazy.

KOS ZZS:

- preverí prostredníctvom telefonической komunikácie a zodpovedaním relevantných otázok prvotné klinické a anamnestické epidemiologické údaje,
- pri potvrdení na podozrenie z ochorenia COVID-19 príslušným regionálnym hygienikom rezortu zabezpečí transport osoby prostredníctvom poskytovateľa záchranej zdravotnej služby na územné príslušné pracovisko,
- oznámi telefonicky transport pacienta príslušnému infektologickému pracovisku.

Postup poskytovateľa ZZS je rovnaký ako v bode 4.1.

Postup infektologického pracoviska je rovnaký ako v bode 4.1.

Postup regionálneho hygienika územne príslušného RÚVZ je rovnaký ako v bode 4.1.

Postup pri prechode hraníc pacientov na pokračujúcej plánovanej alebo nevyhnutnej novej protokolárnej liečbe z dôvodu onkologického alebo iného život limitujúceho alebo vzácneho ochorenia je uvedený v časti 4.7.

4.3 Zariadenia rezortov vnútra, obrany a dopravy a výstavby

- Ak zodpovedná osoba zariadenia (lekár, správca, vedúci, službukonajúca osoba a pod.) prostredníctvom ústnej komunikácie a zodpovedaním relevantných otázok zistí od osoby prvotné anamnestické epidemiologické údaje, ktoré smerujú k vzniku podozrenia z ochorenia COVID-19, získané údaje ihneď oznámi príslušnému regionálnemu hygienikovi rezortu.
- Zodpovedná osoba poskytne pacientovi tvárovú rúšku, ak je potrebné poskytne pacientovi prostriedky na dodržiavanie respiračnej hygieny a zabezpečí ich bezpečnú likvidáciu. Po odoslaní pacienta vykoná dezinfekciu povrchov virucídnymi dezinfekčnými prostriedkami.

Príslušný regionálny hygienik rezortu:

- ak potvrdí podozrenie z ochorenia COVID-19, kontaktuje KOS ZZS, ktoré v prípade potreby (postup ako v časti 4.4.) zabezpečí transport prostredníctvom poskytovateľa záchranej zdravotnej služby na územne príslušné infektologické pracovisko,
- nariadi zodpovednej osobe zariadenia spracovať zoznam kontaktov a klasifikáciu kontaktov, ktorí boli v úzkom kontakte alebo bežnom kontakte,
- zabezpečí nariadenie a vykonávanie protiepidemických opatrení u týchto osôb (vid' časť: Protiepidemické opatrenia pre osoby v kontakte s prípadom COVID-19),
- oznámi vzniknutú udalosť a vykonané opatrenia vedúcemu hygienikovi rezortu.

Zásady pre zariadenia poskytujúce ubytovanie osôb v karanténe v súvislosti s výskytom ochorenia COVID-19 a Algoritmus pre osoby prichádzajúce zo zahraničia umiestnené v karanténnych zariadeniach sú uvedené v prílohe 11.

4.4 Domácnosť a iné zariadenia

Ak KOZ ZZS prijme na tiesňovej linke od volajúceho požiadavku na poskytnutie neodkladnej starostlivosti osobe s klinickými príznakmi ochorenia COVID-19:

- preverí prostredníctvom telefonической komunikácie a zodpovedaním relevantných otázok prvotné klinické a anamnestické epidemiologické údaje,

- telesná teplota vyššia ako 38 °C a dýchavičnosť je rozhodujúcim faktorom pre transport pacienta s podozrením na ochorenie COVID-19 na infektologické pracovisko,
- pacient s pozitívnou cestovateľskou anamnézou a symptómami akútneho respiračného ochorenia, ktorý má telesnú teplotu nižšiu ako 38 °C, zostáva v domácej izolácii. Lekár operátor KOS ZZS poučí pacienta a odporučí mu symptomatickú liečbu. Pacient o svojom zdravotnom stave telefonicky informuje svojho ošetrojúceho lekára,
- hlási telefonicky výskyt takéhoto podozrenia z ochorenia COVID-19 regionálnemu hygienikovi územne príslušného RÚVZ za účelom epidemiologického vyšetrovania a zabezpečenia kontaktov,
- pacient v prípade zhoršenia zdravotného stavu spojeného so vzostupom telesnej teploty nad 38 °C telefonicky kontaktuje svojho ošetrojúceho lekára alebo KOZ ZZS. Lekár operátor KOS ZZS po konzultácii s infektológom príslušného infektologického pracoviska rozhodne o prípadnej hospitalizácii,
- KOS ZZS oznámi telefonicky transport pacienta príslušnému infektologickému pracovisku a RÚVZ; KOS ZZS zabezpečí transport osoby prostredníctvom poskytovateľa záchranej zdravotnej služby. Infektologické pracovisko zabezpečí u pacienta odber klinických vzoriek na laboratórnu diagnostiku. Na žiadanku na vyšetrenie vzorky sa požaduje uviesť meno, priezvisko, rodné číslo, bydlisko, dátum a čas odberu vzorky, cestovateľskú anamnézu, pridružené ochorenia, užívanie liekov z anamnézy (ACE inhibítory, antagonisti receptora angiotenzínu II, prípadne anti-reumatík napr. chlorochínu),
- pacient môže v nasledovných indikovaných prípadoch opustiť karanténu na nevyhnutne dlhý čas spojený s:
 - nevyhnutným zubným ošetrením,
 - nevyhnutným gynekologickým vyšetrením,
 - nevyhnutnej kontrole indikovanej lekárom pri zlomenine alebo po operačnom zákroku,
 - podaní nevyhnutnej plánovanej alebo akútnej liečby na špecializovanom pracovisku napr. onkologická liečba,
 - za účelom odberu biologického materiálu na mobilné odberové miesto (MOM), kde sa preukáže SMS, alebo e-mailom, ktorými bol pozvaný na odber klinickej vzorky.
- Ak sa pacient môže dopraviť osobným motorovým vozidlom na MOM a jeho stav nevyžaduje lekárske vyšetrenie alebo hospitalizáciu, je možné, aby prišiel na odber klinickej vzorky na MOM. Toto testovanie musí byť vopred dohodnuté cez Call centrum NCZI a musí mu o tom byť zaslaná SMS správa alebo email.
- Ak pacient nemá možnosť sa osobným motorovým vozidlom dopraviť na MOM a jeho stav nevyžaduje lekárske vyšetrenie alebo hospitalizáciu, telefonicky kontaktuje KOS ZZS za účelom zabezpečenia odberu klinickej vzorky v domácom prostredí.

Postup poskytovateľa ZZS je rovnaký ako v bode 4.1.

Postup infektologického pracoviska je rovnaký ako v bode 4.1.

Postup územne príslušného regionálneho hygienika je rovnaký ako v bode 4.1.

4.5 Mobilné odberové miesto

Zriadenie mobilného odberového miesta (MOM) upravuje Metodické usmernenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky v súvislosti s ochorením COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2 pre poskytovanie laboratórnej diagnostiky mobilným odberovým miestom. Toto metodické usmernenie upravuje zriadenie mobilného odberového miesta, personálne zabezpečenie MOM, materiálno-technické vybavenie MOM, odberové sety, odberový materiál, postup pri odbere a transporte nasopharyngeálneho výteru, bezpečnosť MOM, aplikáciu Národného centra zdravotníckych informácií, indikácie testovania a smerovanie pacienta po odbere. Zoznam mobilných odberových miest bude denne aktualizovaný a uvedený na internetovej stránke <https://www.korona.gov.sk/> a internetovej stránke Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky (<https://www.health.gov.sk/COVID-19>).

4.6 Klinické lôžkové pracoviská

Klinickí lekári pri diferenciálnej diagnostike zväžia u pacientov s vírusovou pneumóniou, pneumóniou nejasnej etiológie alebo závažnou respiračnou infekciou prijatou do nemocnice laboratórne vyšetrenie na prítomnosť koronavírusu SARS-CoV-2. Vhodné je odobrať vzorky dolných a horných dýchacích ciest: bronchoalveolárna laváž, endotracheálny aspirát, vykašľaný hlien, nazofaryngeálny ster, orofaryngeálny ster, nazofaryngeálny aspirát alebo nosné výplachy. Pri suspektnom alebo potvrdenom prípade COVID-19 sa liečba ďalej riadi klinickými protokolmi (www.standardnepostupy.sk).

4.7 Postup pri prechode hraníc pacientov na pokračujúcej plánovanej alebo nevyhnutnej novej protokolárnej liečbe z dôvodu onkologického alebo iného život limitujúceho alebo vzácneho ochorenia

Osobe, ktorej sa má poskytnúť plánovaná a pokračujúca zdravotná starostlivosť v zahraničí (mimo územia Slovenskej republiky), resp. jej zákonnému zástupcovi, opatrovníkovi, poručníkovi, inej fyzickej osobe ako rodičovi, ktoré má maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, osobe, ktorá má dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti, osobe, ktorá má dieťa v pestúnskej starostlivosti, osobe, ktorá má záujem stať sa pestúnom a má dieťa dočasne zverené do starostlivosti, budúcemu osvojiteľovi, osobe, ktorá má dieťa zverené podľa osobitných predpisov (§ 103 zákona č. 36/2005 Z. z.) alebo štatutárnemu zástupcovi zariadenia, v ktorom sa vykonáva rozhodnutie súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, rozhodnutie súdu o uložení neodkladného opatrenia, rozhodnutie súdu o nariadení výchovného opatrenia alebo rozhodnutie súdu o uložení ochranej výchovy (§ 365 a § 367 zákona č. 161/2015 Z. z.), ak osoba, ktorej sa má zdravotná starostlivosť poskytnúť, je maloleté dieťa, osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo osoba s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony a vhodným spôsobom aj osoba nespôsobilá dať informovaný súhlas, môže vstúpiť na územie mimo Slovenskej republiky po preukázaní písomného alebo elektronického pozvania na podanie liečby alebo kontrolu resp. lekárskej správy s uvedením dátumu podania alebo nevyhnutnej kontroly.

Údaje o plánovanej liečbe (t. j. plánovanom vycestovaní) a o návrate zo zahraničia z vyššie uvedených dôvodov plánovanej alebo pokračujúcej liečby alebo kontroly musia byť zaznamenané pred a po návrate online v registračnom formulári na www.standardnepostupy.sk najneskôr 24 hod. pred plánovaným vycestovaním a bezodkladne po návrate do Slovenskej republiky.

Po návrate do Slovenskej republiky (po opätovnom vstupe na územie Slovenskej republiky) sa im nariaďuje v zmysle § 12 ods. 2 písm. f) zákona č. 355/2007 Z. z. izolácia v domácom prostredí. Túto skutočnosť sú povinní oznámiť telefonicky alebo elektronicky poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti, ktorý poskytuje zdravotnú starostlivosť v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo alebo pediatria, s ktorým má uzatvorenú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti alebo lekárovi samosprávneho kraja.

5. Prevádzkové opatrenia zdravotníckeho zariadenia (ZZ) ústavnej zdravotnej starostlivosti pri pandémii COVID-19

- vypracovanie, prípadne aktualizácia pandemického plánu a prevádzkových opatrení a postupov počas pandémie COVID-19,
- vyškolenie tímov v súlade s pandemickým plánom
- sledovanie informácií, usmernení, rozhodnutí a pokynov Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, príslušných regionálnych úradov verejného zdravotníctva, pokynov a opatrení Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky a samosprávy, prípadne iných orgánov štátnej správy,
- triedenie pacientov pred vstupom do ZZ a odklonom osoby s podozrením na COVID-19 do určených priestorov,
- zabezpečenie vizuálnych a textových informácií pri vstupe do ZZ s jasnými pokynmi pre osoby s podozrením na ochorenie COVID-19, zreteľne umiestnenými na viditeľných miestach tak, aby od vstupu do zariadenia nedochádzalo ku kríženiu trás a styku pacientov s COVID-19 s inými osobami,
- vyčlenenie a označenie osobitne vyhradených priestorov čakární pre osoby s podozrením na COVID-19 čakajúcich na vyšetrenie, výsledky vyšetrení, prípadne rozhodnutie o ďalšom postupe,
- vyčlenenie hygienických priestorov pre osoby s COVID-19, oddelených od priestorov pre ostatných pacientov,
- zabezpečenie ochranných rúšok pre osoby s podozrením na COVID-19, ktoré si pacienti nasadia už pri vstupe do ZZ s cieľom znížiť šírenie virulentných častíc do okolia, s poučením o ich použití a dezinfekcii rúk v súlade s usmerneniami hlavného hygienika Slovenskej republiky,
- zabezpečenie dezinfekcie rúk v priestoroch čakární a osobitne označených nádob na potencionálne kontaminovaný odpad, ako sú hygienické vreckovky a iné,
- vyčlenenie a reprofilizácia lôžkových oddelení určených pre pacientov s ľahším priebehom COVID-19,
- vyčlenenie samostatnej lôžkovej kapacity intenzívnej starostlivosti určenej pre pacientov COVID-19, v optimálnom prípade s možnosťou filtra pre personál (v prípade nevyhnutnej

reprofilizácie vhodné umiestniť do priestorov operačných sál, prípadne priestorov pooperačnej starostlivosti), kde je zabezpečená prítomnosť inštalácií dostatočného množstva elektrických zásuviek, prívodu medicínálnych plynov, vzduchotechniky s antibakteriálnou filtráciou a možnosti adekvátnej dekontaminácie,

- vyčlenenie nevyhnutnej prístrojovej techniky, ktorá bude výhradne pre pacientov s ochorením COVID-19 (napríklad pojazdný RTG prístroj, EKG prístroj, odsávačky, USG prístroje atď.) aby nedošlo k potencionálnemu prenosu ochorenia COVID-19 používaním identickej prístrojovej techniky pre neinfekčných pacientov,
- zabezpečenie adekvátnej dekontaminácie priestorov, prístrojovej techniky, materiálov, ktoré prišli do kontaktu s osobou s podozrením na COVID-19 prípadne s potvrdeným prípadom,
- obmedzenie prípadne pozastavenie plánovaných operačných zdravotných výkonov, plánovaných hospitalizácií alebo odkladných diagnostických výkonov, u pacientov, ktorí nevyžadujú neodkladnú zdravotnú starostlivosť v záujme zníženia prevádzkového, materiálneho a personálneho zaťaženia zdravotníckeho zariadenia, ktoré by mohlo obmedziť poskytovanie neodkladnej zdravotnej starostlivosti. Informácie o ich zrušení je potrebné zverejniť na internetovej stránke ZZ, prípadne inými formami masovej komunikácie (SMS, push notifikácie, sociálne siete, masmédiá).

6. Protiepidemické opatrenia pre osoby v kontakte s ochorením COVID-19

Protiepidemické opatrenia pre osoby v kontakte s ochorením COVID-19 sú založené na najnovších dostupných znalostiach:

- inkubačný čas ochorenia COVID-19 je 2-14 dní,
- medián inkubačného času je 5-6 dní,
- za najviac infekčnú sa považuje osoba s prítomnými klinickými príznakmi,
- predpokladá sa, že osoba je infekčná ešte pred nástupom prvých príznakov,
- predpokladá sa, že prenos sa uskutočňuje najmä vzdušnou cestou,
- fekálno-orálny prenos nie je vylúčený,
- na základe dostupných informácií sa predpokladá nozokomiálne šírenie ochorenia COVID-19 v zdravotníckych zariadeniach, kde je potrebné dodržiavať ďalšie protiepidemické opatrenia pre zdravotníckych pracovníkov.

6.1. Protiepidemické opatrenia vykonávané u osôb v úzkom kontakte:

- dĺžka trvania protiepidemických karanténnych opatrení (lekársky dohľad, zvýšený zdravotný dozor, karanténa) je 14 dní od ostatného kontaktu s ochorením COVID-19 a nariaďuje ich príslušný RÚVZ,
- nariadenie denné sledovania príznakov typických pre ochorenie COVID-19 (náhly nástup aspoň jedného z týchto príznakov: kašeľ, dýchavičnosť, horúčka),
- zákaz sociálnych kontaktov (napr. návšteva kina, spoločenských a hromadných podujatí),
- zákaz cestovania,

- izolácia v domácom alebo nemocničnom prostredí podľa individuálneho posúdenia typu domácnosti (možnosť zdržiavania sa v samostatnej izbe, prítomnosť osôb s rizikovými faktormi pre akvizíciu infekcie), schopnosť dodržiavať režimové opatrenia a pod.,
- obmedzenie pracovnej činnosti, návštevy školy,
- v prípade objavenia sa príznakov okamžité telefonické hlásenie ošetrojúcemu lekárovi a územne príslušnému regionálnemu hygienikovi, následne sa postupuje podľa bodu 4.1.

Nariadenie protiepidemických karanténnych opatrení je možné vykonať podľa epidemiologickej situácie:

- zápisnicou o epidemiologickom vyšetrení. Tento dokument je určený pre osoby, ktoré prišli do kontaktu (v zdravotníckom zariadení, v inom spoločnom priestore) s osobou podozrivou z ochorenia COVID-19. Táto zápisnica z dôvodu rýchleho a efektívneho zvládnutia epidemiologickej situácie nahrádza rozhodnutie RÚVZ podľa § 12 ods. 2 písm. f) zákona č. 355/2007 Z. z. o nariadení izolácie v domácom prostredí alebo zdravotníckom zariadení. Zamestnanec odboru/oddelenia epidemiológie RÚVZ vystaví zápisnicu o epidemiologickom vyšetrení a odošle túto zápisnicu príslušnému všeobecnému lekárovi, ktorý vystaví pre sociálnu poisťovňu doklad o dočasnej práceneschopnosti z dôvodu karantény osoby v úzkom kontakte. Všeobecný lekár si jedno vyhotovenie zápisnice uschová pre prípad kontroly sociálnou poisťovňou,
- rozhodnutím podľa § 12 zákona č. 355/2007 Z. z. o nariadení karanténnych opatrení účastníkovi konania. Ak je účastník konania cudzinec a neovláda slovenský jazyk, RÚVZ mu vydá rozhodnutie aj v anglickom jazyku. Takéto rozhodnutie má pre účastníka konania informatívny charakter, t. j. regionálny hygienik ho nepodpisuje a nepečiatkuje pečiatkou so štátnym znakom. Takéto rozhodnutie je potrebné spolu s rozhodnutím v štátnom jazyku odovzdať účastníkovi konania.

6.2. Protiepidemické opatrenia vykonávané u osôb v bežnom kontakte:

- pri bežnom kontakte sa osoba sama sleduje 14 dní od ostatného kontaktu s prípadom ochorenia COVID-19,
- osoba sama sleduje vznik klinických príznakov typických pre ochorenie COVID-19 (náhly nástup aspoň jedného z týchto príznakov: kašeľ, dýchavičnosť, horúčka),
- v prípade objavenia sa príznakov okamžite telefonicky kontaktuje ošetrojúceho lekára, ktorý následne postupuje podľa bodu 4.1.

Algoritmus protiepidemických opatrení pre osoby v kontakte s prípadom ochorenia COVID-19 je uvedený v prílohe 2.

6.3. Zdravotnícki pracovníci s profesionálnou expozíciou

Zdravotnícki pracovníci, ktorí sa starajú o pacientov s ochorením COVID-19 v nemocniciach, sú zamestnávateľom zaregistrovaní a monitorovaní v súlade s postupmi ochrany zdravia pri práci (vedie sa registrácia zdravotníckych pracovníkov v expozícii, vykonáva sa monitoring klinických príznakov a v prípade príznakov sa vykoná izolácia a laboratórna diagnostika). Na základe vysokého rizika prenosu súvisiaceho s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a v

súlade s existujúcimi odporúčaniami iných inštitúcií (ECDC, WHO) sa u zdravotných pracovníkov prijímajú tieto konkrétne opatrenia:

6.3.1. Nechránený kontakt s prípadom ochorenia COVID-19 (vysoké riziko expozície):

- aktívne monitorovanie počas 14 dní,
- pokračovanie v práci za uvedených podmienok: neprítomnosť klinických príznakov, práca s respirátorom FFP3 bez výdychového ventilu, zabezpečenie minimalizácie kontaktu s ostatnými pracovníkmi a pacientmi, ktorým neposkytuje zdravotnú starostlivosť, obmedzenie pohybu po zdravotníckom zariadení na najmenšiu možnú mieru, možnosť odpočinku a stravovania bez prítomnosti inej osoby. Laboratórne vyšetrenie výteru z nosohltanu metódou RT-PCR sa vykoná šiesty deň po nechránenom kontakte; v prípade, ak je výsledok tohto vyšetrenia negatívny, zdravotnícky pracovník pokračuje v práci do 14. dňa od posledného kontaktu, kedy sa vykoná druhý odber z nosohltanu na vyšetrenie RT-PCR. V prípade negatívnych výsledkov oboch vyšetrení pokračuje zdravotnícky pracovník v práci v bežnom režime.

6.3.2. Chránený kontakt (správne použitie OOPP) s prípadom COVID-19:

- samosledovanie a izolácia v domácom prostredí, ak sa vyskytnú príznaky respiračného ochorenia,
- inak nie je potrebné vyradenie z pracovnej činnosti.

6.4 Zdravotnícki pracovníci vykonávajúci prehliadky mŕtveho

Zdravotnícki pracovníci vykonávajúci prehliadky mŕtveho tela by mali používať pri práci osobné ochranné pracovné prostriedky chrániace pred infekciou prenášanou kontaktom - ochrana tvárovým rúškom, jednorazový plášť, rukavice, ochranné okuliare. V čase prehliadky mŕtveho tela je potrebné minimalizovať prítomnosť osôb žijúcich v spoločnej domácnosti.

6.5. Pracovníci s profesionálnou expozíciou, zabezpečujúci zachovanie chodu hospodárstva a verejného života (polícia, hasiči, ozbrojené sily, pracovníci sociálnych zariadení)

6.5.1. Nechránený kontakt s prípadom ochorenia COVID-19 (vysoké riziko expozície):

- aktívne monitorovanie počas 14 dní a obdobný postup ako v bode 6.3.1.

6.5.2. Chránený kontakt (správne použitie OOPP) s prípadom ochorenia COVID-19:

- samosledovanie a izolácia v domácom prostredí, ak sa vyskytnú príznaky respiračného ochorenia,
- inak nie je potrebné vyradenie z pracovnej činnosti.

Mgr. RNDr. MUDr. Ján Mikas, PhD. v.r.
hlavný hygienik Slovenskej republiky

**Prílohy k usmerneniu
hlavného hygienika Slovenskej republiky v súvislosti
s ochorením COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2**

(šiesta aktualizácia)

Príloha 1

Zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, ktoré prevádzkujú oddelenia s odborným zameraním infektológia, pediatrická infektológia, JIS infekčná

Odborné zameranie infektológia

Názov zariadenia
Univerzitná nemocnica Bratislava - všeobecná nemocnica akad. L. Déreza
Fakultná nemocnica Trnava, všeobecná nemocnica
Fakultná nemocnica Trenčín, všeobecná nemocnica
Fakultná nemocnica Nitra, všeobecná nemocnica
Univerzitná nemocnica Martin - všeobecná nemocnica
Ústredná nemocnica SNP Ružomberok - fakultná nemocnica, všeobecná nemocnica, Ružomberok, ul. Gen. Miloša Vesela
Fakultná nemocnica s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica, všeobecná nemocnica
Všeobecná nemocnica s poliklinikou Lučenec n. o., všeobecná nemocnica
Fakultná nemocnica s poliklinikou J. A. Reimana Prešov, všeobecná nemocnica
Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice, všeobecná nemocnica
Nemocnica s poliklinikou Štefana Kuku Michalovce, a.s., všeobecná nemocnica

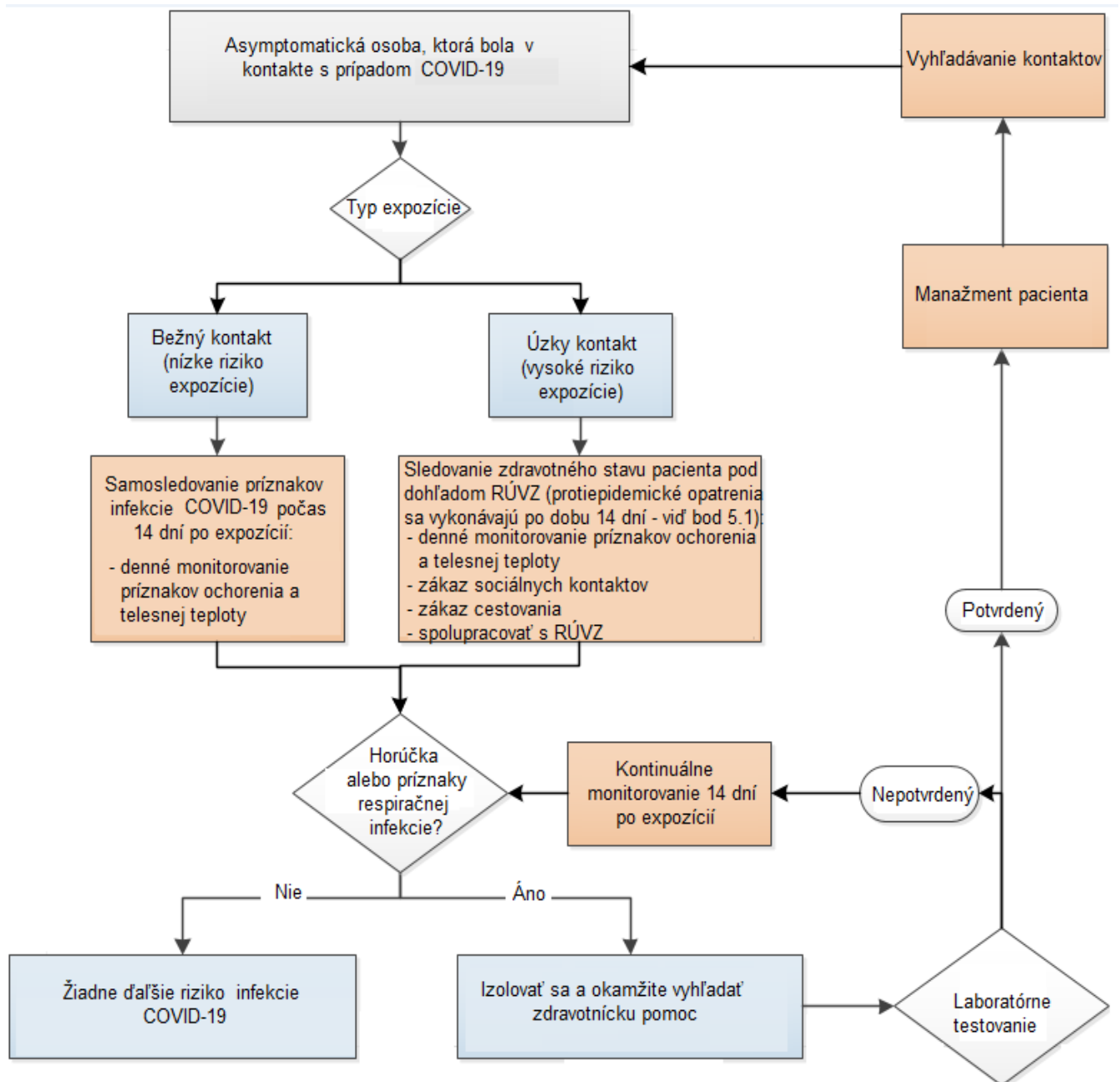
Odborné zameranie pediatrická infektológia

Názov zariadenia
Univerzitná nemocnica Bratislava - všeobecná nemocnica akad. L. Déreza
Detská fakultná nemocnica Košice, všeobecná nemocnica

Odborné zameranie JIS infekčné

Názov zariadenia
Fakultná nemocnica Nitra, všeobecná nemocnica
Univerzitná nemocnica Martin - všeobecná nemocnica
Všeobecná nemocnica s poliklinikou Lučenec n. o., všeobecná nemocnica
Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice, všeobecná nemocnica

Algoritmus - protiepidemické opatrenia pre osoby v kontakte s prípadom COVID-19

Epidemiologické zabezpečenie zdravotníckych zariadení ústavnej starostlivosti v prípade výskytu ochorenia COVID-19

Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, ktorý poskytuje ústavnú zdravotnú starostlivosť a má v pracovnom alebo v obdobnom zamestnaneckom pomere ústavného nemocničného epidemiológa, hygienika alebo verejného zdravotníka, zabezpečuje výkon protiepidemických opatrení v súvislosti s výskytom ochorenia COVID-19 vo svojom zariadení v plnom rozsahu v rámci výkonu pracovnej činnosti uvedených zamestnancov.

Ústavný nemocničný epidemiológ, hygienik alebo verejný zdravotník zasiela územne príslušnému regionálnemu hygienikovi RÚVZ návrhy na izoláciu zdravotníckych pracovníkov do ústavnej alebo domácej izolácie. Zároveň indikujú a zabezpečujú odbery biologického materiálu na laboratórne vyšetrenie na prítomnosť koronavírusu SARS-CoV-2 a taktiež nariaďujú dezinfekčný a sanačný režim v rámci celého zdravotníckeho zariadenia ústavnej starostlivosti v súvislosti s výskytom ochorenia COVID-19 u zdravotníckych pracovníkov a pacientov zariadenia.

Epidemiologické vyšetovanie úzkych a bežných kontaktov osôb s ochorením COVID-19 zabezpečuje epidemiológ územne príslušného RÚVZ na základe informácie poskytnutej od ústavného nemocničného epidemiológa, hygienika alebo verejného zdravotníka.

Osobné ochranné pracovné prostriedky (OOPP) a dezinfekcia

Pri práci je potrebné:

- používať vhodné OOPP,
- OOPP pre ošetrojúci personál: jednorazový ochranný oblek (overall), ochranné okuliare alebo štít, respirátor FFP2 / FFP3, tvárová maska, rukavice,
- dodržiavať bariérovú ošetrovateľskú techniku,
- vykonávať dezinfekciu rúk, dezinfekciu priestorov čakární urgentného príjmu, vozidiel záchranej zdravotnej služby, vyšetrovni a iných priestorov, kde sa vyskytoval suspektný, pravdepodobný alebo potvrdený prípad ochorenia spôsobeného koronavírusom SARS-CoV-2. Na dezinfekciu je nevyhnuté používať prostriedky s virucídnymi účinkami.

Podrobnejší postup pre použitie respirátorov a tvárového rúška je uvedený v prílohe 2 tohto usmernenia.

Tvárové rúško

- Poskytuje bariérovú ochranu pred kvapôčkovou nákazou.
- Tvárové rúško však nemusí primerane chrániť pred aerosólom alebo pred malými čiastočkami vo vzduchu s veľkosťou $< 5 \mu\text{m}$ predovšetkým preto, že účinne nefiltrujú malé častice zo vzduchu a tiež pre nedostatočné prilnutie okrajov na tvár umožňujú únik vzduchu okolo masky.
- V prípade viditeľného znečistenia alebo v prípade, že je navlhnuté, je potrebná jeho výmena.
- Je dôležité, aby rúško bolo nasadené podľa pokynov výrobcu.
- Počas nosenia, z dôvodu prevencie kontaminácie, sa rúško nemá chytať rukami.
- Tvárové rúško sa pri podozrení na ochorenie COVID-19 používa pre pacienta, aby sa znížilo riziko rozptylu infekčných kvapôčok pri kýchaní alebo kašľaní do svojho okolia.

Postup pri odstránení rúška z tváre: po použití by malo byť rúško odstránené uvoľnením šnúrok na zadnej časti (nikdy neodstraňovať rúško uchopením rúška pokrývajúcu tvár) a zlikvidovať rúško ako infekčný odpad. Po odložení rúška do odpadu je potrebné vykonať hygienu rúk.

Respirátory

- Respirátor (niekedy označovaný aj ako maska) poskytuje ochranu proti vdýchnutiu veľmi malých (vo veľkosti $< 5 \mu\text{m}$) vzdušných častíc a aerosolu.
- Respirátor zachytáva častice s veľkosťou 1-5 μm .
- Označovanie respirátorov v USA a v Európe sa líši. V USA sa odporúča používať respirátory častíc s označením N95 s certifikátom NIOSH. Respirátory série N95 sú vyrobené z materiálu, ktorý má 95 % účinnosť filtrácie častíc s priemerom 0,3 μm . V Európe sú k nim porovnateľné respirátory s označením buď FFP2 (N95) alebo FFP3 (N100).
- Respirátory musia vyhovovať norme BS EN 149: 2009. [Respirátory N95 alebo FFP2 sa môžu používať až 8 hodín tým istým zdravotníckym pracovníkom za predpokladu, že nedôjde k narušeniu ich integrity.](#)

- Okraje respirátora musia tesne priliehať na tvár, aby sa zabránilo bočnému vnikaniu vzduchu pod respirátor. Dobré uchytenie je dosiahnuteľné iba tam, kde je dobré utesnenie okrajov respirátora k pokožke tváre.
- Správne nosenie respirátora:
 - o Respirátory nie sú vhodné pre osoby s fúzami, bokombradami alebo viditeľným strniskom na tvári, pretože tieto negatívne ovplyvňujú prilnutie okrajov respirátora k pokožke.
 - o Ani respirátor s vysokou filtračnou účinnosťou nemusí byť dostatočne účinný z dôvodu prieniku vzduchu pod masku pre nedostatočné prilnutie k tvári.
 - o Zamestnanci, ktorí majú používať respirátor, musia byť vyškolení v tom, ako ho pripevniť na tvár, aby sa dosiahol maximálny účinok.
 - o Respirátor sa musí vymeniť po každom použití a zmeniť, ak sa dýchanie sťažuje, ak je poškodený, zjavne kontaminovaný alebo ak ho nie je možné správne uchytiť na tvár.
 - o Pri postupoch vytvárajúcich aerosól (napr. intubácia, bronchoskopia, bronchoalveolárna aspirácia) by sa mali používať respirátory FFP3.

Respirátory s výdychovým ventilom

- Niektoré respirátory majú výdychové ventily.
- Respirátory s takými ventilmi sa nosia oveľa pohodlnejšie, najmä z dlhodobého hľadiska, výdychový ventil znižuje nadmernú vlhkosť a teplo v maske z vydýchnutého vzduchu.
- Ventil sa počas výdychu otvorí a počas nádychu sa uzavrie, takže vdychovaný vzduch prechádza cez filtračnú zložku respirátora.
- Zdravotnícki pracovníci môžu nosiť respirátory s výdychovým ventilom, pokiaľ sami nemajú infekčné ochorenie dýchacích ciest.
- Respirátory s výdychovým ventilom sa nepoužívajú pre pacientov s infekciami dýchacích ciest, pretože cez výdychový ventil by unikalo infekčné agens.

Respirátory bez výdychového ventilu

- Na zachytávanie infekčných kvapôčok z dýchacích ciest u pacienta sa používa tvárové rúško alebo respirátor bez výdychového ventilu.
- Pri respirátoroch bez výdychového ventilu vydychovaný vzduch od pacienta musí prechádzať cez filtračnú zložku respirátora, ktorá zachytáva infekčné agens.

Postup pri odstránení respirátora z tváre: po použití sa odstraňuje tak, aby sa pracovník nedotýkal časti prekrývajúcej tvár. Použitý respirátor sa likviduje ako infekčný odpad. Po odložení respirátora do odpadu je potrebné vykonať hygienu rúk.

Činnosti poskytovateľa zdravotnej starostlivosti

- Štatutárny zástupca zdravotníckeho zariadenia oboznámi všetkých zdravotníckych pracovníkov s týmto usmernením a štandardným diagnostickým a terapeutickým postupom pre rýchle usmernenia klinického manažmentu detských a dospelých pacientov s koronavírusom SARS-CoV-2 (COVID-19) a s pneumóniou.
- Štatutárny zástupca zdravotníckeho zariadenia realizuje opatrenia na zabezpečenie pripravenosti ústavného a ambulantného zdravotníckeho zariadenia a zdravotníckych pracovníkov na poskytovanie zdravotnej starostlivosti pacientom s podozrením z ochorenia COVID-19 vytvorením dostatočných zásob liekov, zdravotníckeho a spotrebného materiálu, vytvorením príslušných organizačno-prevádzkových opatrení v zmysle reprofilizácie lôžok, stanovením procesov v záujme zabráneniu ďalšieho šírenia ochorenia a kontaminácie priestorov a predmetov. Vyhradí priestory a trasy pre izolovanie pacientov, rizikových skupín personálu a pohybu potenciálne kontaminovaného materiálu a zamedzí vstupu do vyznačených priestorov nepovolaným osobám tak, aby nedošlo k možnému ohrozeniu ďalších osôb. Vyčlení osobitné priestory, v ktorých budú pacienti čakať na vyšetrenie alebo výsledky, prípadne na rozhodnutie o ďalšom postupe, tak aby boli zachované všetky odporúčané protiepidemické opatrenia a nedochádzalo k riziku ďalšieho šírenia ochorenia.
- Štatutárny zástupca oboznámi všetkých zamestnancov s prijatými opatreniami a s havarijným plánom zdravotníckeho zariadenia.
- Štatutárny zástupca zabezpečí zreteľným a zrozumiteľným spôsobom informácie o prijatých opatreniach pre pacientov, prípadných návštevníkov a tretie osoby na verejne prístupných miestach zdravotníckeho zariadenia v nevyhnutnom rozsahu.
- Ošetrojúci personál zdravotníckeho zariadenia sa pri zabezpečovaní zdravotnej starostlivosti v súvislosti s akútnym respiračným syndrómom spôsobeným novým koronavírusom SARS-CoV-2 riadi týmto usmernením a štandardným postupom pre rýchle usmernenia klinického manažmentu detských a dospelých pacientov s novým koronavírusom 2019 (COVID-19) a s pneumóniou.
- Štatutárny zástupca zdravotníckeho zariadenia zabezpečí školenie personálu ústavného zdravotníckeho zariadenia ako aj zdravotníckych pracovníkov ambulantnej pohotovostnej služby s nácvikom konkrétneho postupu prijatia pacienta a poskytovania zdravotnej starostlivosti pri podozrení z ochorenia COVID-19.
- Ošetrojúci personál zdravotníckeho zariadenia pri ošetrovaní všetkých pacientov na ambulancii vždy používa osobné ochranné pracovné prostriedky v záujme zabezpečenia ochrany a bezpečnosti pacienta.
- U pacienta s podozrením na ochorenie COVID-19 používa ošetrojúci personál osobné ochranné prostriedky na úrovni BSL2.

Laboratórna diagnostika

Laboratórne vyšetrenie na koronavírus SARS-CoV-2 sa vykonáva v indikovaných prípadoch u osôb:

- s klinickými príznakmi a pozitívnou cestovateľskou anamnézou,
- ktoré sa zorganizovane vrátili v skupinách zo zahraničia a sú umiestnené v zariadeniach rezortov v karanténe (najskôr 5. deň po príchode),
- bez pozitívnej cestovateľskej anamnézy, ktoré majú telesnú teplotu vyššiu ako 38 °C pretrvávajúcu viac ako 4 dni,
- zabezpečujúcich kritickú infraštruktúru.

Návod na odber biologického materiálu:

Odber materiálu od chorých:

- odoberaný materiál: bunky epitelu dýchacích ciest získané výterom alebo výplachom horných a dolných dýchacích ciest,
- kedy odoberať materiál: v prvých dňoch po nástupe klinických príznakov respiračného ochorenia, v tomto období je najväčšia pravdepodobnosť záchytu vírusu,
- kedy nie je vhodné odber uskutočniť: pred nástupom klinických príznakov, kedy množstvo vírusových častíc v organizme pacienta ešte nemusí dosahovať detekovateľnú hladinu, v čase odznievania klinických príznakov, kedy sa v organizme pacienta už nemusí nachádzať dostatočné množstvo vírusových častíc, aby ich bolo možné stanoviť.

Odberové súpravy:

- na požiadanie k dispozícii v NRC pre chrípku na ÚVZ SR v Bratislave, na oddelení lekárskej mikrobiológie na RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici a na odbore lekárskej mikrobiológie RÚVZ so sídlom v Košiciach, na NRC pre nozokomiálne nákazy v RÚVZ so sídlom v Trenčíne
- obsahujú - dva sterilné vatové tampóny, skúmavku s odberovým médiom a žiadanku na vyšetrenie vzorky
- OLM RÚVZ Košice - dva dakrónové tampóny, skúmavka s rozmrazeným médiom.

Postup pri odbere a transporte nasopharyngeálneho výteru:

- urobiť odber za sterilných podmienok,
- výter je najvhodnejšie robiť ráno nalačno, bez predchádzajúceho použitia kloktadiel, zubnej pasty alebo iných dezinfekcií,
- pacient pred výterom zakašle. Prvým vatovým tampónom zotrieť krúživým pohybom podnebné oblúky bez dotyku mandlí. Druhým vatovým tampónom vytrieť sliznicu zadnej časti nosnej klenby cez obe nosné dierky,

- vložiť obidva tampóny do skúmavky s odberovým médiom a ich konce zalomiť o okraj skúmavky tak, aby sa skúmavka dala uzavrieť zátkou. Obidva tampóny musia byť ponorené v médiu,
- skúmavku dôkladne uzavrieť, skontrolovať a zabezpečiť proti vytečeniu!
- označiť skúmavku menom a dátumom narodenia pacienta
- zaslať skúmavku s odobratou **vzorkou čo najskôr po odbere do laboratória**,
- zabaliť biologický materiál podľa návodu na balenie biologického materiálu na transport do laboratória. V prípade, že bude materiál prepravovaný Slovenskou poštou v zmysle platných inštrukcií <http://www.posta.sk/subory/36953/postove-podmienky-balik-vnutrostatny-styk.pdf>, je potrebné zásielku označiť nálepkou so symbolom schváleným pre nakažlivé látky (čierny kríž) a v dolnej časti umiestniť text „Nakažlivá látka“; v prípade transportu prostredníctvom komerčného kuriéra, alebo iným vozidlom je potrebné zásielku označiť symbolom „Biological substance category B“ UN3373 <http://www.un3373.com/info/regulations/>,
- uviesť na žiadanku na vyšetrenie vzorky: meno, priezvisko, rodné číslo, bydlisko, dátum a čas odberu vzorky, cestovateľskú anamnézu, **pridružené ochorenia, užívanie liekov z anamnézy (užívanie ACE inhibítory, antagonisti receptora angiotenzínu II, prípadne anti-reumatík napr. chlorochínu)**,
- žiadanku vložiť do obálky mimo skúmavky so vzorkou, aby nedošlo k jej prípadnej kontaminácii odobratou vzorkou.

Odber biologického materiálu v prípade úmrtia:

- odobrať čo najskôr po úmrtí,
- odoberaný materiál: nekroptické tkanivo veľkosti 1 cm³ z trachey, bifurkácie bronchov, pľúc (z okraja zápalového ložiska), mozgu (okolia komôr s endydymom), pečene a sleziny, najmä pri perakútnom priebehu ochorenia,
- odberová súprava: skúmavka so zmrazeným odberovým médiom (- 20 °C) a žiadanka na vyšetrenie vzorky,
- zabezpečiť v deň odberu transport do laboratória,
- prepravovať pri teplote + 4 °C, najvhodnejšie uložiť do termoboxu s ľadom, nezmrazovať.

Postup pri odbere a transporte nekroptického tkaniva:

- rozmraziť médium v skúmavke,
- robiť odber za sterilných podmienok,
- vložiť tkanivo do rozmrazeného odberového média,
- označiť skúmavku: menom, dátumom narodenia a dátumom úmrtia pacienta a uložiť do chladničky pri teplote + 4 °C,
- čo najskôr po odbere zabezpečiť transport skúmavky s odobratou vzorkou do laboratória. Prepravovať pri teplote + 4 °C, najvhodnejšie v termoboxe s ľadom, nezmrazovať,
- uviesť na žiadanku na vyšetrenie: meno, priezvisko, rodné číslo, bydlisko, dátum a čas odberu vzorky, cestovateľskú anamnézu, **pridružené ochorenia**.

Vzorky biologického materiálu od pacientov podozrivých z ochorenia COVID-2019 je možné doručovať na:

Laboratória vykonávajúce diagnostiku koronavírusu SARS-CoV-2:

Úrad verejného zdravotníctva SR

Národné referenčné centrum pre chrípku
Trnavská cesta 52
826 45 Bratislava
tel.: 02/ 49 284 275

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici

Cesta k nemocnici 25, 975 56, Banská Bystrica
Tel.: 048/4367 223 - vrátnica budovy OLM,
048/4367 217 - výsledky
048/4367 271 - laboratórium molekulárnej biológie
0917 546 405 - mobil

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach

Senný trh 4, 040 11 Košice
Tel.: 055/62 21 507

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trenčíne

Nemocničná 4, 911 01 Trenčín
Tel.: 0902 182 764, 032 650 95 36

V prípade, že vzorka biologického materiálu nespĺňa kritéria uvedené v tomto usmernení, nebude vyšetrená!

Súkromné laboratória vyšetrujú klinické vzorky od osôb uvedených v tejto prílohe v prípade, že laboratória vyššie uvedené kapacitne nepostačujú na diagnostiku ochorenia COVID-19. Tento odber bude koordinovaný usmernením MZ SR, ktoré určí postupy a stratégiu odberov.

Hlásenie:

Laboratória vykonávajúce diagnostiku ochorenia COVID-19 vkladajú výsledky vyšetrení do informačného systému Národného centra zdravotníckych informácií. Národné centrum zdravotníckych informácií zabezpečí oznámenie výsledkov (pozitívnych aj negatívnych) pacientovi, jeho ošetrojúcemu lekárovi, príslušnému RÚVZ a ÚVZ SR. Do tohto systému majú vstup všetky zodpovedné osoby a údaje z neho sa automaticky presunú do EPIS. Následne odbor/oddelenie epidemiológie RÚVZ skontroluje a prípadne doplní údaje o prípade v EPIS, ktorý je evidovaný pod diagnózou U07.1 Potvrdená infekcia COVID-19. RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici zabezpečí hlásenie prípadu do európskeho surveillance systému TESSy.

ÚVZ SR informuje o potvrdených prípadoch ochorenia COVID-19:

- Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky,
- členské štáty EÚ a ECDC prostredníctvom systému včasného varovania a reakcie (EWRS) v súlade s rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 1082/2013 o závažných cezhraničných ohrozeniach zdravia,
- WHO v súlade s IHR.

Poučenie osôb s podozrením z ochorenia COVID-19

Názov a adresa poskytovateľa zdravotnej starostlivosti:

.....
.....

Meno, priezvisko, dátum narodenia a telefónne číslo osoby, ktorej sa má poskytnúť zdravotná starostlivosť:

.....

Dolu podpísaný(á).....potvrdzujem svojim podpisom, že som sa oboznámil(a) s nasledovnými povinnosťami v súvislosti s podozrením z ochorenia COVID-19:

- a) V zmysle „Usmernenia hlavného hygienika hlavného hygienika Slovenskej republiky v súvislosti s ochorením COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2“ mám povinnosť používať osobný ochranný prostriedok (ochranné rúško), ktoré som dostal(a) pri vstupe do zdravotníckeho zariadenia v záujme zabezpečenia ochrany a bezpečnosti seba a ostatných osôb a následnú povinnosť nosiť ochranné rúško na tvári po celý čas mojej prítomnosti v zdravotníckom zariadení s cieľom znížiť šírenie virulentných častíc do okolia,
- b) v zmysle pokynov poskytovateľa zdravotnej starostlivosti mám povinnosť v plnom rozsahu rešpektovať a znášať dočasné obmedzenia určené poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, prípadne rozhodnutia a usmernenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky v záujme ochrany verejného zdravia,
- c) v zmysle pokynov poskytovateľa zdravotnej starostlivosti povinnosť informovať zdravotníckeho pracovníka o svojej cestovateľskej anamnéze, o kontakte s pravdepodobným alebo potvrdeným prípadom ochorenia COVID-19, alebo s osobou s osobou s pozitívnou cestovateľskou anamnézou.

Som si vedomý(á) toho, že za porušenie povinností vyplývajúcich z platného „Usmernenia hlavného hygienika hlavného hygienika Slovenskej republiky v súvislosti s ochorením COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2“ a pokynov poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, môžu byť voči mne vyhovené dôsledky v zmysle platných právnych predpisov.

Poučenie mi bolo poskytnuté zrozumiteľne, ohľaduplne, bez nátlaku, s možnosťou a dostatočným časom slobodne sa rozhodnúť.

V dňa čas.....

podpis osoby, ktorej sa poskytuje zdravotná starostlivosť (prípadne osoby ňou určenej, alebo jej zákonného zástupcu)

Hodnotiaci list na posúdenie pacienta pri podozrení z ochorenia COVID-19

1. Epidemiologická anamnéza (krížikom označte len pozitívnu odpoveď)

- Boli ste v posledných 14-tich dňoch v zahraničí? Ak áno, kedy ste sa vrátili?
- Boli ste v posledných 14-tich dňoch v kontakte s osobou s pozitívnym testom na COVID-19?
- Je vo Vašej domácnosti osoba s pozitívnym testom na COVID-19?
- Je Vašom zamestnaní osoba s pozitívnym testom na COVID-19, s ktorou ste boli v kontakte?
- Je vo Vašom okolí osoba s pozitívnym testom na COVID-19?
- Je vo Vašom okolí v karanténe osoba s podozrením na infekciu COVID-19?

1.1. Pacientovi treba položiť všetky otázky!

1.2. Ak je aspoň jedna odpoveď ÁNO, na pacienta sa nahliada ako na potenciálne infikovaného COVID-19!

1.3. V prípade 1.2. pacient telefonicky nahlási svoje meno, mobilné telefónne číslo a adresu svojmu lekárovi

2. Príznaky ochorenia a iné dôležité informácie (krížikom označte len pozitívnu odpoveď)

Príznaky ochorenia	Iné dôležité informácie
<ul style="list-style-type: none"> ☐ <u>Telesná teplota nad 38 °C</u> ☐ <u>Kašeľ</u> ☐ <u>Dýchavičnosť</u> ☐ Vracanie a/alebo hnačka u detí do 1 roka ☐ Zápal pľúc 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Liečené chronické ochorenie (srdce, pľúca, vysoký krvný tlak, onkologické ochorenie, poruchy imunity) ☐ Očkovanie proti chrípke a/alebo pneumokokovým ochoreniam ☐ Užívanie antibiotík posledných 14 dní

2.1. Príznaky ochorenia aspoň jedného z troch z hlavných príznakov ochorenia + pozitívna epidemiologická anamnéza:

- eliminovať kontakt s ostatnými osobami a neopúšťať domácnosť (domáca izolácia)
- telefonicky kontaktovať svojho lekára
- riadiť sa odporúčaniami ÚVZ SR až do príchodu zdravotníckeho tímu
- v prípade náhleho zhoršenia alebo život ohrozujúceho stavu (napr. ťažkosti pri dýchaní, poruchy vedomia, rýchly tep) bez odkladu kontaktovať linku 112

2.2. Bez príznakov ochorenia + pozitívna epidemiologická anamnéza:

- eliminovať kontakt s ostatnými osobami a neopúšťať domácnosť (domáca izolácia)
- pravidelne sledovať svoj zdravotný stav, merať telesnú teplotu min. 2x denne
- riadiť sa odporúčaniami ÚVZ SR

2.3. Príznaky ochorenia (ktorékoľvek z vyššie uvedených) + negatívna epidemiologická anamnéza:

- telefonická konzultácia s ošetrojúcim lekárom a symptomatická liečba (lieky na zníženie teploty, lieky proti bolesti, kašľu a podobne a pokoj na lôžku)
- minimalizovať kontakt s ostatnými osobami mimo domácnosti a bez dôvodu nenavštevovať zdravotnícke zariadenie

Postupy ukončenia domácej izolácie a hospitalizácie u osôb s potvrdeným ochorením COVID-19

Domáca izolácia trvá minimálne 14 dní. Vzorky na dôkaz vírusovej RNA sa odoberajú s odstupom minimálne 24 hodín.

- **Postup ukončenia domácej izolácie u symptomatických osôb infikovaných SARS-CoV-2, ktorí boli laboratórne potvrdení**

U symptomatických osôb po ústupe príznakov a / alebo najskôr tri dni po ústupe horúčky bez používania antipyretík: dve negatívne vzorky na dôkaz vírusovej RNA. Domáca izolácia pre rodinných príslušníkov sa takisto ukončuje po ich dvoch negatívnych vzorkách na dôkaz vírusovej RNA v tom istom čase ako u symptomatickej osoby.
- **Postup ukončenia domácej izolácie asymptomatických osôb infikovaných SARS-CoV-2, ktorí boli laboratórne potvrdení**

U asymptomatických osôb musia byť dve negatívne vzorky na dôkaz vírusovej RNA odobrané najskôr 14 dní po počiatocnom pozitívnom výsledku. Domáca izolácia pre rodinných príslušníkov sa ukončuje po ich dvoch negatívnych vzorkách na dôkaz vírusovej RNA v tom istom čase ako u asymptomatickej osoby.
- **Postup ukončenia domácej izolácie u osôb bez laboratórneho vyšetrenia, ktoré mali počas domácej izolácie klinické príznaky akútneho respiračného ochorenia**

U symptomatických osôb po ústupe príznakov: dve negatívne vzorky na dôkaz vírusovej RNA odobrané po ústupe príznakov a / alebo najskôr tri dni po ústupe horúčky používania antipyretík. Domáca izolácia pre rodinných príslušníkov sa ukončuje v tom istom čase ako u symptomatickej osoby.
- **Postup ukončenia domácej izolácie u osôb bez laboratórneho vyšetrenia, ktoré nemali počas domácej izolácie klinické príznaky akútneho respiračného ochorenia**

Domáca izolácia sa ukončuje 14. dňom jej trvania. Domáca izolácia pre rodinných príslušníkov sa ukončuje v tom istom čase.
- **Prepustenie z izolácie hospitalizovaných symptomatických osôb infikovaných SARS-CoV-2 do domácej izolácie, ktorí boli laboratórne potvrdení**

Telesná teplota má normálne hodnoty a tento stav pretrváva viac ako tri dni. Respiračné príznaky sa významne zlepšili. Zápal pľúc vykazuje zjavné známky absorpcie. Pacient môže byť prepustený do domácej izolácie. Ďalej postupovať podľa bodu 1a. Pacientom prepusteným z nemocnice sa do prepúšťacej správy uvedie nasledujúca informácia: „*Pacient je povinný informovať dištančnou formou (telefonicky/e-mailom) svojho všeobecného lekára o svojom prepustení z nemocnice, liečbe COVID-19 a nariadení 14-dňovej domácej izolácie.*“
- **Dopravu pacientov po prepustení z hospitalizácie a pacientov, ktorí boli vyšetrení ale neboli hospitalizovaní, zabezpečuje zariadenie ústavnej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom poskytovateľov dopravnej zdravotnej služby (DZS).**

Tab. Postupy ukončenia domácej izolácie a hospitalizácie

	Osoba	Odber vzorky	Dôkaz RNA
1a	Osoba symptomatická – laboratórne potvrdená	Najskôr 3 dni po ústupe TT a príznakov	2 negat. výsledky
1b	Osoby v spoločnej domácnosti s osobou 1a	Ako 1a, najskôr 3 dni po ústupe TT a príznakov symptomatickej osoby	ako 1a 2 negat. výsledky
2a	Asymptomatická - laboratórne potvrdená	Najskôr 14 dní po počiatočnom pozit. výsledku	2 negat. výsledky
2b	Osoby v spoločnosti domácnosti 2a	ako 2a, najskôr 14 dní po počiatočnom pozitívnom výsledku asymptomatickej osoby	ako 2a 2 negat. výsledky
3a	Osoba bez laboratórneho vyšetrenia s príznakmi respiračného ochorenia počas karantény	Najskôr 3 dni po ústupe TT a príznakov	2 negat. výsledky
3b	Osoby v spoločnosti domácnosti 3a	Odber len v prípade positivity 3a	ako 3a 2 negat. výsledky
4a	Osoba bez laboratórneho vyšetrenia a bez príznakov respiračného ochorenia počas karantény	Bez odberu	-
4b	Osoby v spoločnosti domácnosti 4a	Bez odberu	-
5	Osoba hospitalizovaná - prepustenie do domácej izolácie	Normálna TT viac ako 3 dni. Respiračné príznaky sa významne zlepšili. Zápal pľúc vykazuje zjavné známky absorpcie.	ďalej ako 1a domáca izolácia do 2 negat. výsledkov

Manažment príjmu klienta do zariadení sociálnych služieb a v zariadení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately v súvislosti so zvýšeným rizikom šírenia ochorenia COVID 19

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v spolupráci s Ministerstvom zdravotníctva SR, Úradom verejného zdravotníctva SR, zástupcami vyšších územných celkov, obcí a poskytovateľmi sociálnych služieb, v súvislosti so šírením infekcie (COVID-19) vypracovalo odporúčacie a záväzné postupy, usmernenia a informácie pre poskytovateľov sociálnych služieb, ktoré sa v súlade s opatreniami krízových štábov menia a aktualizujú. <https://www.employment.gov.sk/sk/koronavirus-pracovna-socialna-oblast/socialne-sluzby/>.

Preventívne testovanie pacientov na COVID-19, ktorí sú liečení pre iné ochorenie ako COVID-19 nemá byť rutinne realizované, pokiaľ nie je dôvodné podozrenie, že klient je kontakt prípadu COVID-19, a je preto u neho indikované laboratórne vyšetrenie.

Preventívne laboratórne vyšetrenie na COVID-19 pred umiestnením klienta z domáceho prirodzeného prostredia do pobytového zariadenia sociálnych služieb sa má realizovať po dobrovoľnej 14 dňovej karanténe domácnosti, v ktorej osoba žije (táto skutočnosť sa nahlási pred začatím a po ukončení dobrovoľnej karantény všeobecnému lekárovi poisťovne) a následne je možné umiestniť klienta do zariadenia. Ak je podozrenie, že karanténa nebola dodržaná alebo je potrebné osobu umiestniť do pobytového zariadenia bezodkladne, takáto osoba má byť umiestnená do karanténneho zariadenia na dobu 14 dní, kde je zabezpečená primeraná bariérová ošetrovateľská starostlivosť.

**Zásady pre zariadenia poskytujúce ubytovanie osôb v karanténe v súvislosti
s výskytom ochorenia COVID-19**

ČASŤ A

Názov prevádzky, adresa prevádzky, telefonický kontakt, e-mail

PREVÁDZKOVÝ PORIADOK
ubytovacieho zariadenia

Prevádzkovateľ: obchodné meno, sídlo

Vypracovaný dňa _____

Pečiatka, podpis prevádzkovateľa

Čl. I

Identifikačné údaje prevádzkovateľa

Názov a adresa prevádzky:

Obchodné meno prevádzkovateľa:

Sídlo prevádzkovateľa:

IČO:

DIČ:

Zodpovedný vedúci:

Telefonický kontakt:

e-mail:

Čl. II

Určenie zariadenia

Karanténne centrum je určené pre osoby, ktoré sú povinné podriadiť sa karanténe v súvislosti s výskytom COVID-19 v zmysle aktuálnych opatrení hlavného hygienika SR pri ohrození verejného zdravia.

Karanténne centrum zabezpečuje izoláciu občanov, ktorí majú pozitívnu cestovateľskú anamnézu, alebo prišli do styku s osobou, ktorej bolo potvrdené ochorenie COVID-19 a musia byť izolovaní od ostatných spoluobčanov po dobu najviac 14 dní.

Všetky osoby ubytované v zariadení a osoby, ktoré zabezpečujú chod zariadenia sú povinné dodržiavať „Zásady pre karanténne zariadenia vyčlenené na ubytovanie osôb v karanténe v súvislosti s výskytom ochorenia COVID-19“ **uvedené v časti A-D prevádzkového poriadku.**

Užívatelia sú pri vstupe do karanténneho centra oboznámení s pravidlami, ktoré musia počas karanténneho pobytu striktné dodržiavať **(časť C).**

Po opustení karanténneho ubytovacieho zariadenia sú užívatelia poučení o domácej izolácii počas celej doby karantény (14 dní) **(časť D).**

Čl. III

Druh a spôsob poskytovania ubytovacích služieb

Karanténne centrum poskytuje ubytovacie a stravovacie služby osobám, ktoré boli do zariadenia prijaté v súvislosti s výskytom COVID-19 na základe vstupného pohovoru po dobu 14 dní.

Služby sú v ubytovacom zariadení poskytované podľa zásad uvedených v časti A a B.

Podmienky prevádzky:

Ubytovanie sa poskytuje v ubytovacích bunkách s vlastným zariadením pre osobnú hygienu (WC, umývadlo, sprcha).

Základné vybavenie izieb obsahuje :

- stále lôžko pre každého ubytovaného
- spoločný stôl v každej izbe
- stoličky pre každého ubytovaného
- pohár na pitnú vodu
- jednodielnu skriňu pre každého ubytovaného
- vešiak
- nádoba na odpadky

Každé lôžko je vybavené :

- matracmi z neškodného materiálu a plachtou
- poduškou a obliečkou
- prikrývkou a obliečkou

Každá bunka je vybavená dezinfekčnými prostriedkami (dezinfekčné mydlo, dezinfekčný sprej). Pri umývadle sú jednorazové utierky.

Každá ubytovaná osoba je povinná si priniesť hygienické potreby, osušku, uterák a oblečenie na 14 dní.

Nočný kl'ud v karanténnom centre je určený od 22:00 do 6:00.

Mikroklimatické podmienky v izbách a v zariadeniach pre osobnú hygienu sú zabezpečené v zmysle prílohy č. 2 k vyhláške č. 259/2008 Z. z. V priestoroch na ubytovanie je zabezpečené prirodzené vetranie a osvetlenie oknami, v zariadeniach pre osobnú hygienu vetracími otvormi - mriežkami.

Ubytovacie zariadenie je v zmysle § 9 vyhlášky MZ SR č. 259/2008 Z. z. napojené na prívod pitnej vody a na prívod teplej vody.

Čl. IV

Skladovanie a manipulácia s posteľnou bielizňou

Skladovanie posteľnej bielizne je zabezpečené v samostatných miestnostiach / priestoroch pre čistú bielizeň a osobitne pre špinavú bielizeň. Pranie špinavej bielizne je zabezpečované dodávateľsky zmluvnou firmou. Výmena posteľnej bielizne sa vykonáva 1 x za 14 dní, alebo podľa potreby. Čistá posteľná bielizeň a uterák sa poskytuje užívateľovi uložením na lôžko v deň nástupu do karanténneho centra. Po ukončení karantény použitú posteľnú bielizeň a uterák sústreďujú zamestnanci centra do skladu/priestoru určeného na špinavú bielizeň. Za manipuláciu s bielizňou a skladové priestory zodpovedá poverená osoba.

Čl. V

Upratovanie a dezinfekcia

Upratovanie a dezinfekcia **spoločných priestorov** zabezpečujú upratovačky a upratovanie izieb si svojpomocne zabezpečujú užívatelia karanténneho centra. Na každom poschodí je zriadená miestnosť na ukladanie pracovných pomôcok na upratovanie s prívodom teplej a studenej vody a výlevkou, s prístupom pre upratovačku.

Frekvencia upratovania jednotlivých priestorov, postup pri zabezpečovaní dezinfekcie sú uvedené v časti Hygienicko-epidemiologický režim.

Čl. VI

Odstraňovanie tuhého odpadu

Zhromaždený tuhý komunálny odpad v odpadkových košoch v uzatvárateľných a umývateľných nádobách, umiestnených v bunkách užívateľov, upratovačky denne vynášajú do kontajnerov a nádob na zmesový odpad. Vyprázdňovanie kontajnerov je zabezpečované dodávateľsky zmluvnou firmou.

Čl. VII

Stravovanie

Stravovanie je zabezpečené trikrát denne, jedenkrát denne teplá strava. Strava je rozvážaná v jednorazových obaloch. Osoba, ktorá rozváža stravu, je vybavená ochranným rúškom, alebo respirátorom a jednorazovými rukavicami. Stravu položí pred dvere a zaklope. Obal po zjedení stravy odhodí stravník do odpadkového koša v izbe.

Čl. VIII

Zásady bezpečnosti a ochrany zdravia ubytovaných a zamestnancov

Pre ochranu bezpečnosti a zdravia sa postupuje v zmysle zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a zákona č. 124/2006 Z. z. o BOZP a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 309/2007 Z. z. Užívatelia sú povinní samoobslužnými činnosťami denne udržiavať vo svojich izbách poriadok a čistotu vrátane hygienických zariadení.

Umývanie a dezinfekcia rúk

Užívatelia a zamestnanci karanténneho centra sú povinní dodržiavať prísne hygienické normy.

Užívatelia buniek sú povinní umývať alebo dezinfikovať si ruky po každom akomkoľvek kontakte s objektom prichádzajúcim do bunky z vonkajšieho prostredia a po použití sociálnych zariadení.

Dôležité je použiť mydlo, najlepšie tekuté v dávkovacej nádobe. Ruky je dôležité navlhčiť teplou vodou, poriadne ich mydlíť a nakoniec dôkladne opláchnuť. Celá procedúra trvá 40 až 60 sekúnd. K mechanickému čisteniu rúk treba pristupovať zodpovedne a nevynechať žiadnu časť ruky, dlane, chrbát rúk, priestor medzi prstami aj pod nechtami. Po umytí použiť jednorazovú utierku alebo vlastný uterák.

Ruky je potrebné umývať bez prsteňov, náramkov, hodínok.

Ruky je potrebné umývať pred konzumáciou jedla, po každom použití toalety, po manipulácii s odpadom a odpadkovým košom, po čistení nosa, kašľaní a kýchaní - pri kašli a kýchaní si ústa nemožno zakrývať dlaňou, dôležité je použiť vreckovku, ktorú je potrebné ihneď po použití zahodiť do koša.

Na dezinfekciu rúk používame dezinfekčné prostriedky na báze alkoholu. Naberieme si plnú dlaň dezinfekčného prostriedku a nanesieme na celý povrch rúk - chrbát rúk, dlane, prsty. Akonáhle ruky vyschnú, sú vydezinfikované.

Zamestnanci karanténneho centra pri manipulácii s dezinfekčnými prostriedkami pri upratovaní používajú osobné ochranné pracovné prostriedky.

Dôležité telefónne čísla:

- Hasičský a záchranný zbor	150
- Záchranná zdravotná služba	155
- Polícia	158
- Integrovaný záchranný systém	112

Čl. IX

Všeobecné ustanovenia

- 1) Prevádzkový poriadok zariadenia musí byť sprístupnený na vhodnom a viditeľnom mieste.
- 2) Za dodržiavanie prevádzkového poriadku je zodpovedný prevádzkovateľ zariadenia.

Hygienicko-epidemiologický režim

Predmet	Druh a koncentrácia dezinfekčného roztoku		Expozícia (min.)	Poznámka
Podlahy	Chloramín T	3%	30 min.	2 x denne umyť pripraveným pracovným roztokom a nechať zaschnúť
Stoly, stoličky, parapety, vozíky	Chloramix DT	2 tbl/2,5L	30min.	Denne vytrieť na mokro pripraveným roztokom a nechať zaschnúť
Chladničky	Chloramix DT	1 tbl/1L	30 min.	Po odmravení mechanicky očistiť a vytrieť dezinfekčným roztokom 1x týždenne
Kuchynské riady	Chloramix DT	2 tbl/10L	30min.	Po umytí ponoriť do dezinf. roztoku a potom opláchnuť, neutierať!!
Umývadlá	Chloramix DT	2 tbl/10L	10 min/Z	Denne umyť a vytrieť dezinfekčným prostriedkom, nechať pôsobiť uvedený čas, opláchnuť
Steny, lakované nátery, kľučky, vodovodné batérie	Chloramix DT-	2 tbl/10l	30min.	Naniesť na plochy, neoplachovať, nechať zaschnúť Týždenne
Koše na odpadky	Chloramix DT Chloramín T	2 tbl/10L 2%	do zaschnutia	po vyprázdnení mechanicky očistiť a vymyť dezinfekčným prostriedkom zvonku aj vo vnútri
Záchody	Chloramix DT	2 tbl/10L	Zaliať dez. roztokom a nechať pôsobiť 30min.	Podľa potreby min 2x denne umyť dezinfekčným roztokom sedadlá, kľučky, steny, podlahu, do misky nalial dezinfekčný roztok nechať pôsobiť/ pozor nie jednou utierkou/
Kefa na WC	ChloramixDT ChloramínT	2 tbl/10L 2%	Ponoriť	trvale namáčať v dezinfekčnom roztoku, ktorý sa denne mení
Prostriedky na upratovanie: handry, mopy, kefy, vedrá	Chloramix DT	8 tbl/10L	30 min	po upratovaní dobre vypláchnuť vodou, dezinfikovať určený čas, opláchnuť, osušiť a raz týždenne vyprať v pračke
Sifóny	Chloramix DT	1 tbl/sifón	30 min.	Vložiť do otvoru a nechať rozpustiť. Odporúčame vložiť (zaliať) po prac. dobe a nechať do nasledujúceho dňa.
Vane umývadlá, pisoáre, sprchovacie kúty	Chloramix DT	1tbl.na 5L vody	Na rohože a rošty v sprchovacích kútoch Savo proti plesniam	mechanicky očistiť, potom nastriekať dezinfekčný nechať pôsobiť u vaní do ďalšieho použitia. Pri pisoároch preliať niekoľkokrát denne.
Drez na umývanie riadu	Chloramix DT	1 tbl. na 5L vody	30min.	po mechanickom očistení saponátom poliať celú plochu a nalial aj do odpadu. Neoplachovať!!
	Chloramix DT	2 tbl.do 10L	30min	Mechanický očistiť aj kefkou

Výtahy		vody		vyčistiť a následne umyť dezinfekčným roztokom. Kamienky povysávať.
--------	--	------	--	---

Časť B

Povinnosti zodpovednej osoby zariadenia:

- poskytovať telefonické informácie žiadateľom o podmienkach v ubytovacom zariadení pred umiestnením do karantény,
- pred vstupom do zariadenia zabezpečiť hygienický dezinfekčný prostriedok na dezinfekciu rúk s oznamom: **VSTUP DO ZARIADENIA IBA PO DEZINFEKCIÍ RÚK.**,
- zaistiť meranie telesnej teploty určeným osobám pri vstupe do objektu zariadenia,
- opatriť osobu rúškom a ich výmenu počas pobytu,
- zabezpečiť vstupný pohovor vedený pracovníkom so zdravotníckym vzdelaním (stredný zdravotnícky personál, pracovník Červeného kríža, vojenský zdravotník, samaritán a pod.), ktorý by jednoznačne posúdil a usmernil umiestnenie do zariadenia,
- poskytnúť ubytovanému písomnou formou poučenie o povinnostiach ubytovaného (príloha č. 3),
- viditeľne označiť miesto pre registráciu s nápisom „REGISTRÁCIA UBYTOVANÝCH“ s podnadpisom „PRIPRAVTE SI OBČIANSKY PREUKAZ NA IDENTIFIKÁCIU“ a zamedziť tým pohyb po zariadení,
- viesť zoznam – knihu evidencie ubytovaných vrátane kontaktných údajov: meno, priezvisko, dátum narodenia, trvalé bydlisko, dátum príchodu do SR, štát, z ktorého ubytovaný pricestoval, resp. dátum kontaktu s osobou u ktorej bolo potvrdené ochorenie COVID-19, dátum odchodu zo zariadenia, telefonický kontakt + kontakt na blízku osobu, e-mail,
- v priestoroch Karanténneho zariadenia/internátu zabezpečiť dozor zodpovednou osobou, ktorá dohliada na dodržiavanie režimu karantény,
- ubytovaným osobám musí byť poskytnutý telefónny kontakt, ktorý bude slúžiť ako kontakt medzi zodpovednou osobou a osobou v karanténe,
- po registrácii zabezpečiť priamy presun príchod/odchod ubytovanej osoby do pridelenej izby (bunky) tak, aby neprišiel do kontaktu s inými ubytovanými osobami a nezdržoval sa v priestoroch mimo karanténnej izby (bunky),
- v prípade ubytovania fajčiarov uprednostniť ich umiestnenie v izbách s balkónom,
- na vstupné dvere do zariadenia vyvesiť nasledujúce oznamy o:
 - zákaze vstupu návšteväť a nepovolaným osobám,
 - karanténnom ubytovaní v obmedzenom režime,
 - zákaze ubytovania s domácimi zvieratami,
 - zákaze požívania alkoholu a drog,
 - zákaze fajčenia na izbách bez balkónov,
- každý žiadateľ musí byť ubytovaný sám na izbe (bunke), výnimku predstavujú len žiadatelia, ktorí pricestovali spolu v jednom vozidle – **v rovnakom čase**, tí môžu byť ubytovaní spolu na jednej izbe (bunke),
- v prípade nevyhnutného kontaktu personálu s ubytovanou osobou, používať osobné ochranné pomôcky (rúško, rukavice) a ak situácia dovoľuje, dodržiavať vzdialenosť minimálne 1 meter,

- strava bude žiadateľovi doručovaná 3 krát denne (raňajky, obed, večera) pred dvere izby, v ktorej je žiadateľ ubytovaný,
- podávanie stravy musí byť zabezpečené v jednorazových hygienických obaloch,
- každý deň v čase od 7:00 do 8:00 ubytovaný žiadateľ vyloží odpad v uzavretom / zviazanom igelitovom vrecku pred dvere izby,
- pri manipulácii s odpadom používať osobné ochranné pomôcky (rúško, rukavice),
- počas 14 dní v izbe žiadateľa sa nevykonáva žiadne upratovanie, súčasťou vybavenia každej ubytovacej bunky budú prostriedky a pomôcky na upratovanie vrátane dezinfekčného prostriedku na plochy,
- po ukončení karanténneho ubytovania ubytovaná osoba vyzlečie použitú posteľnú bielizeň a spolu s použitým uterákom/uterákmi ich uloží do igelitového uzavretého vrečka,
- po každom ukončení karanténneho ubytovania osoby v pridelenej izbe (bunke), zabezpečiť dôkladnú dezinfekciu izby (bunky) a zabezpečiť doplnenie hygienických prostriedkov (toaletný papier a dezinfekčný prostriedok napr.: mydlo), čistá posteľná bielizeň a uterák sa uloží na lôžko,
- čistá posteľná bielizeň sa do izby donesie až potom, ako sa použitá bielizeň odniesla, izba bola vyvetraná, uprataná, vyčistená a vydezinfikovaná, aby nedošlo k vzájomnej kontaminácii čistej a použitej bielizne,
- v prípade zistenia zhoršeného stavu ubytovaného bezodkladne kontaktovať zdravotnícku pomoc na tel. číse 112, 155,
- pred ukončením ubytovania poskytnúť odchádzajúcemu poučenie o potrebe domácej izolácie (časť D).

Časť C

Povinnosti pre ubytovaných:

- dodržiavať prevádzkový poriadok ubytovacieho zariadenia a hygienické zásady ubytovacieho zariadenia,
- žiadateľ prísne dodržiava karanténny pobyt na izbe, t. j. za 14 dní neopustí určenú izbu,
- žiadateľ dbá na to, aby dvere do karanténnej izby boli vždy zatvorené a zabránilo sa možnému šíreniu nákazy,
- žiadateľ dbá na časté vetranie izby, v ktorej je ubytovaný,
- žiadateľ dodržiava zákaz fajčenia na izbách,
- užívatelia buniek sú povinní umývať si ruky po každom akomkoľvek kontakte s objektom prichádzajúcim do bunky z vonkajšieho prostredia a po použití sociálnych zariadení,
- dôležité je použiť mydlo, ruky je dôležité navlhčiť teplou vodou, poriadne ich mydlíť a nakoniec dôkladne opláchnuť. Celá procedúra trvá 40 až 60 sekúnd. K mechanickému čisteniu rúk treba pristupovať zodpovedne a nevynechať žiadnu časť ruky, dlane, chrbát rúk, priestor medzi prstami aj pod nechtami. Po umytí použiť jednorazovú utierku alebo vlastný uterák.
- ruky je potrebné umývať bez prsteňov, náramkov, hodínok,
- ruky je potrebné umývať pred konzumáciou jedla, po každom použití toalety, po manipulácii s odpadom a odpadkovým košom, po čistení nosa, kašľaní a kýchaní - pri

- kašli a kýchaní si ústa nemožno zakrývať dlaňou, dôležité je použiť vreckovku, ktorú je potrebné ihneď po použití zahodiť do koša,
- v mimoriadnych prípadoch (zhoršenie stavu) žiadateľ pre kontakt so zodpovednou osobou ubytovacieho zariadenia prioritne využíva telefonický kontakt, ktorý mu bol poskytnutý a riadi sa pokynmi zodpovednej osoby,
 - žiadateľ dodržiava zákaz návštev v zariadení,
 - po ukončení karanténneho ubytovania ubytovaná osoba vyzlečie použitú posteľnú bielizeň a spolu s použitým uterákom/uterákmi ich uloží do igelitového uzavretého vrečka,
 - žiadateľ je povinný **sledovať** svoj zdravotný stav (náhly nástup aspoň jedného z týchto príznakov: horúčka, kašeľ, dýchavičnosť) a v prípade objavenia sa príznakov túto skutočnosť bez meškania telefonicky oznámiť zodpovednej osobe v ubytovacom zariadení; v prípade nemožnosti telefonického spojenia môže žiadateľ opustiť izbu a oznámiť zhoršenie svojho zdravotného stavu zodpovednej osobe ubytovacieho zariadenia.

Časť D

Poučenie o domácej izolácii po opustení ubytovacieho zariadenia vyčleneného na ubytovanie osôb v karanténe v súvislosti s výskytom ochorenia COVID-19

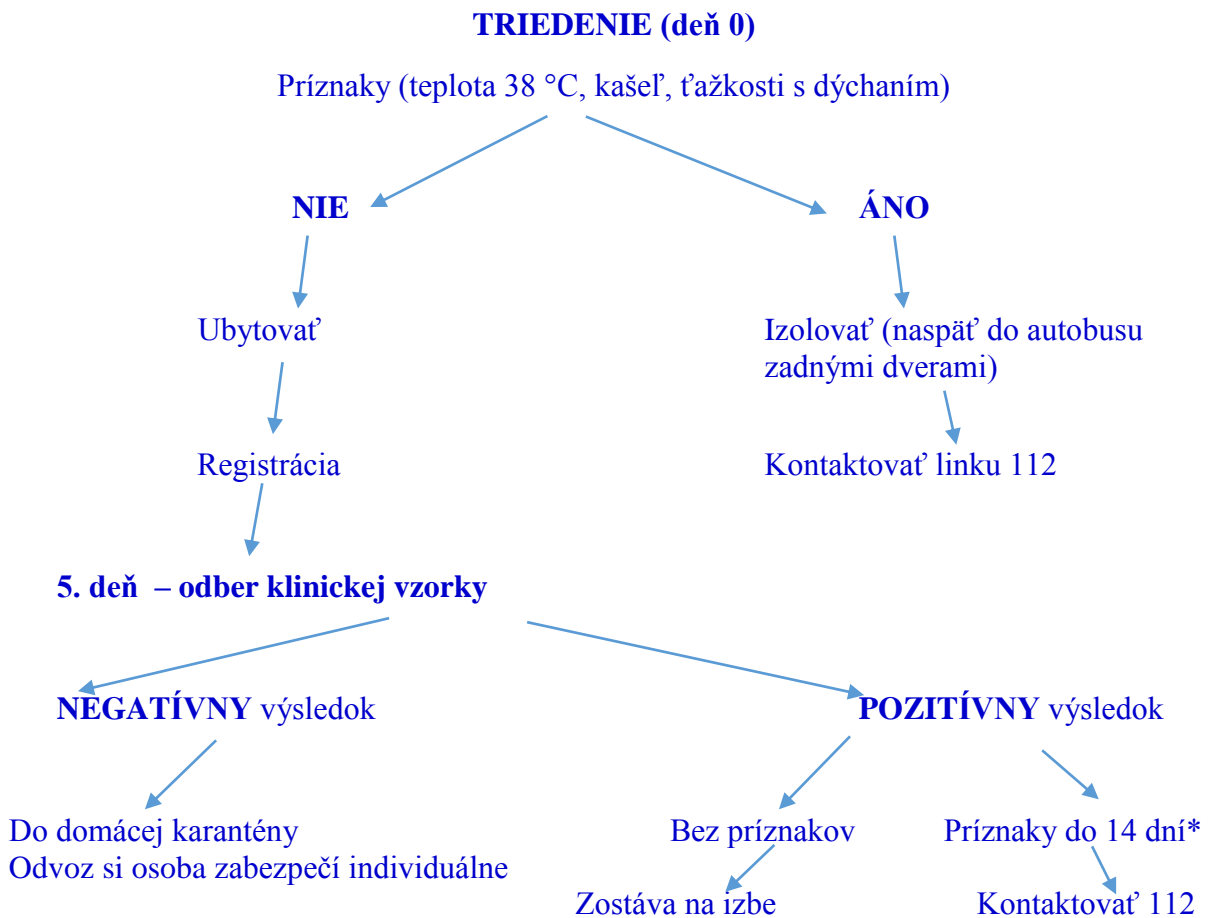
Podľa Usmernenia hlavného hygienika Slovenskej republiky pre verejnosť o karanténe zo dňa 09.03.2020 a Opatrenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pri ohrození verejného zdravia č.: OLP/2640/2020 zo dňa 18.03.2020 je osoba, ktorej bola nariadená domáca izolácia **povinná počas celej doby karantény (14 dní):**

- a) Sledovať svoj zdravotný stav (náhly nástup aspoň jedného z týchto príznakov: horúčka nad 38°C, kašeľ, dýchavičnosť) a v prípade objavenia sa príznakov bez meškania telefonicky kontaktovať ošetrojúceho lekára a miestne príslušný regionálny úrad verejného zdravotníctva.
- b) Zostať v domácej izolácii do doby uplynutia 14 dní od prekročenia hranice, alebo od dňa kontaktu s osobou u ktorej bolo potvrdené ochorenie COVID-19.
- c) Zdržať sa sociálnych kontaktov (napr. návštev kultúrnych, spoločenských, športových, alebo iných hromadných podujatí alebo prijímania osôb alebo vykonávania spoločenských aktivít v mieste izolácie).
- d) Zdržať sa cestovania.
- e) Zdržať sa účasti na výučbových aktivitách s výnimkou e-learningových foriem.
- f) Zdržať sa pracovnej činnosti s výnimkou práce v mieste domácej izolácie.
- g) Zdržať sa akýchkoľvek činností, ktoré si vyžadujú opustiť miesto izolácie, alebo prijímať v mieste izolácie vnímavé osoby.

Nerešpektovanie tohto opatrenia je priestupkom na úseku verejného zdravotníctva podľa § 56 zákona č.355/2007 Z. z., za ktorý príslušný regionálny úrad verejného zdravotníctva uloží pokutu podľa § 56 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. vo výške 1659 eur.

Algoritmus pre osoby prichádzajúce zo zahraničia umiestnené v karanténnych zariadeniach

1. Osoby prichádzajúce autobusom zo zahraničia budú pred vystúpením oboznámené s pobytom v karanténnom zariadení (povinnosti pre ubytovaných).
2. Zodpovedná osoba poskytne letáky s podrobnými informáciami o prevádzke zariadenia, s povinnosťami na strane zariadenia a ubytovaných, režimových opatreniach a postihu v prípade nedodržania ubytovacieho poriadku a karantény.
3. Cestujúci vystupujú z autobusu jednotlivo. Následne sa vykoná triedenie cestujúcich.

* Do 14 dní od príchodu do zariadenia.

V prípade pozitívneho výsledku sa u osôb ubytovaných v spoločnej izbe karanténa pre tieto osoby predlžuje tak, aby trvala 14 dní od posledného kontaktu s pozitívnou osobou.